

S žábou v erbu. Neobyčejný život sira Franka Lampla, brněnského rodáka a stavaře z VUT

14.4.2026 - | Vysoké učení technické v Brně

Od narození Františka „Franka“ Lampla uplynulo 6. dubna 2026 rovných sto let. Brněnský rodák a student stavařiny na Vysokém učení technickém v Brně prožil mimořádný život. Ačkoliv, jak zmiňoval, třikrát „nevhodně narozený“, vždy se po životních ranách dokázal zvednout. Přežil koncentrační tábory i komunistický pracovní lágr, aby po emigraci v roce 1968 uspěl ve Velké Británii. Nejenže se zde stal špičkovým manažerem ve stavebnictví, ale jako jeden z mála Čechů byl také pasován královnou do rytířského stavu.

Žáby v mléce

Ten příběh se v rodině Lamplů předával po generace. Vypráví o žábách, které se ocitly v konvích nepoctivého mlékaře, když jejich obsah ředil vodou z tůně. Jedna žába se v mléku utopila, druhá to nevzdala a po usilovném šlapání se jí v konvi pod nohama vytvořila hrouda másla. „Já v tom chápu rodinnou filozofii, že se prostě člověk nemá vzdát. Žába se má plácet a my musíme pracovat. Snažit se o úspěch a přežít,“ řekl Lampl s moravským přízvukem v roce 1993 v České televizi (ČT), v pořadu [Z očí do očí](#).

Síla žabího příběhu se projevila i v roce 1990, kdy Alžběta II. udělila Franku Lamplovi titul [Knight Bachelor](#) za zásluhy o britské stavebnictví, s právem být osloven jako „sir“. K této poctě také patřil návrh erbu. Znalcům, kteří Franku Lamplovi s návrhem pomáhali, se rodinná bajka natolik zalíbila, že do erbu umístili zelené obojživelníky hned třikrát, a to mezi červené pruhy upravené do tvaru cimbuří odkazující, na Brno a vězeňská léta.

Pod tíhou historie

Tu správnou „žabí“ nezdolnost Frank Lampl v životě prokázal mnohokrát. Narodil se v Brně 6. dubna 1926 do židovské rodiny jako syn právníka. Židovský a buržoazní původ byla dvě ze tří „nevhodných narození“, která zdědil. Třetím bylo bydliště v Sudetech, konkrétně v Sedleci u Mikulova, kde Lamplovi vlastnili statek, z kterého se museli po roce 1938 odstěhovat.

V roce 1941 byla rodina odvečena do koncentračních táborů, jejichž hrůzy František jako jediný přežil, když postupně prošel Terezínem, Osvětimí a Dachau. Po válce získal rodinný statek nazpět a začal studovat agronomii. Avšak jen do chvíle, než byl ve vykonstruovaném procesu na počátku padesátých let odsouzen a skončil jako vězeň v uranových dolech v Jáchymově. Po třech letech byl amnestován. Statek byl ovšem znárodněn a v zemědělství již nesměl působit. Nezbylo než vzít zavděk cestou, kterou mu nalinkoval komunistický režim – stavebnictvím.

A byla to cesta více než úspěšná. Postupně se posouval od práce betonáře, přes úsekového mistra a stavbyvedoucího, až po obchodního vedoucího Pozemních staveb Opava. Současně mu bylo povoleno studovat stavařinu – nejdříve ostravskou průmyslovku a od roku 1964 na Fakultě stavební VUT.

Přišel však rok 1968 s invazí vojsk Varšavské smlouvy do Československa a nepříjemná nejistota se vrátila. „Já měl strach, že se bude opakovat to, co jsem už prožil předtím. Že budu mít ještě méně svobody, že nebudu moct říct, co chci,“ přiznal v rozhovoru pro ČT. A tak padlo rozhodnutí odejít s rodinou do Anglie, usnadněné tím, že jediný syn Tomáš získal stipendium na Oxfordu. Ukázalo se, že

to byla trefa do černého.

Úspěch v Británii

V Anglii začínal jako údržbář, postupně se zdokonaloval v jazyce i v práci s modernějšími technologiemi, než jaké znal z Československa. Zlom přišel v roce 1971, kdy jej jako hlavního stavbyvedoucího přijala firma Bovis. „Vždycky jsem chtěl pracovat ve velké společnosti. V téhle měl člověk pocit, že s ním poctivě zacházejí a že má otevřené dveře,“ podotkl v roce 2008 v rozhovoru pro Hospodářské noviny (HN) a dodal, že jako ambiciózní člověk uvítal, že Bovis není rodinný podnik, ale akciová společnost: „U rodinné firmy vždycky na nějaké úrovni narazíte, protože ke skutečně strategickým rozhodnutím vás tam nepustí.“

Společnost Bovis se ukázala jako ideální hřiště pro další rozvoj Lamplovy kariéry. Pokračoval zde jako projektový manažer a v roce 1974, současně s udělením britského občanství, nastoupil na ředitelskou pozici, z které dohlížel na rozvíjející trhy s nemovitostmi na Blízkém východě a ve Velké Británii. O tři roky později byl jmenován generálním ředitelem nově vytvořené divize Bovis International a konečně v roce 1989 se stal předsedou představenstva celé Bovis Construction Group. Na této pozici setrval až do roku 2000, kdy odešel do penze.

Za jeho éry firma dosáhla ročního obrátu téměř 4 miliardy USD, své pobočky rozšířila do 40 zemí a dostala se mezi deset největších stavebních společností světa. Období úspěchu bylo protkáno řadou ikonických zakázek, které firma Bovis, i díky Lamplovým schopnostem, získala – olympijské hry v Atlantě, Eurodisneyland u Paříže, nové finanční centrum Canary Wharf v Londýně, podíl na stavbě mrakodrapu Petronas Towers v Kuala Lumpur a celou řadu dalších. Při tom všem Frank Lampl nebudoval mezinárodní stavební impérium samoučelně jen kvůli růstu, ale vnímal jeho výhody v době krizí. „Moje filozofie vycházela z toho, že hospodářské cykly nejsou všude na světě stejné. Například angloamerické země mají jiný cyklus než východní země. Pokud vybudujete podnik s mezinárodním zaměřením, dokážete se těmto cyklům vyhnout.“

Dobré jméno nad zisk

Frank Lampl byl svého druhu „self-made man“, který se k úspěchu dopracoval nejen díky svými odborným znalostem a zkušenostem, ale také díky měkkým dovednostem, které dokázal rozvíjet v rámci stavebního managementu. „Myslím, že jsou nějaké zásady, které jsou víc v lidských postojích než v technických postojích. Nejsem lepší stavař, než je celá řada inženýrů, ale možná se lépe dokážu vžít do role jiných lidí a lépe s nimi pracovat a motivovat je,“ vysvětloval pro ČT.

Tuto svou schopnost v rozhovorech často připisoval i tomu, že začínal jako obyčejný dělník. „Takové zkušenosti jsou velkou výhodou, zejména ve stavebnictví, protože vám pomohou pochopit, co lidi motivuje. Pokud jste si prošli všemi pozicemi, máte mnohem lepší přehled o tom, co se na stavbě děje,“ uvedl a zároveň vyjádřil obavu, že tento vhléd mizí. „Dnes musíte mít vysokoškolské vzdělání, potřebujete znalosti a schopnost vstřebávat informace. Hrozí však, že lidé nebudou mít čas pochopit, co vlastně dělníci dělají. Myslím si, že je důležité, aby univerzity pomohly studentům získávat přehled o dění na staveništi.“

Velký důraz Lampl kladl na dobré jméno firmy, které má podle něj větší hodnotu než její zisk. „Pokud přijdete o pověst, je těžké ji znovu získat. Platí to pro firmy stejně jako pro jednotlivce. Pověst je to nejcennější, co firma má. Zisky jsou samozřejmě také velmi důležité, ale kdybych stál před dilematem mezi vyděláváním peněz a poškozením své pověsti, vím, jak bych se rozhodl. Zaujal bych jednoduchý postoj – peníze si můžu vydělat třeba zítra, ale poškozenou pověst už napravit nedokážu.“

V mém každodenním chování i při každém vyjednávání se tímto přesvědčením řídím," uvedl v roce 2009 v rozhovoru pro britský web [Construction Management](#).

Dobré jméno dával do souvislosti zejména s dodržováním dohod a čestným jednáním třeba i na úkor zisku, ale také s přijetím zodpovědnosti za ekologické a sociální otázky. Když 14. května 1993 přebíral v aule své alma mater čestný doktorát Vysokého učení technického v Brně, mimo jiné prohlásil. „V zájmu svobody, demokracie a svobodného hospodářství je nutno nezapomínat na ty, kteří ne z vlastní viny jsou odkázáni na pomoc jiných. S blahobytem a mocí, a to je v podstatě to, za čím se studenti budou pachtit, musí jít pocit osobní zodpovědnosti.(...) Vztah, kde úspěch jednoho partnera je založen na znevýhodnění druhého, nemá trvání.“

Lampl současně zdůrazňoval, že zohledňovat sociální aspekty podnikání neznamena být naivní, ale naopak vnímat realitu. „Je zřejmé, že povinnosti generálního ředitele se soustředí na zvyšování hodnoty pro akcionáře, ale realita je složitější. Musíte najít rovnováhu mezi zájmy klientů, akcionářů, zaměstnanců a společnosti.“

Technologický park Brno

Po sametové revoluci se na čas vrátil do Československa, aby se jako zástupce Bovis podílel na několika významných projektech. Projekt Technologického parku Brno pro něj, jako Brňáka a absolventa VUT, představoval srdeční záležitost. Prosazoval jej jako protipól tehdy populární myšlenky volných obchodních zón. „Já jsem se nad tím vždycky hrozně zlobil, protože jsem byl toho názoru, že síla národa není v laciné pracovní síle. Důležité jsou právě inteligence a vzdělání. Technologický park byl projevem toho všeho,“ zdůrazňoval a zároveň si velmi dobře uvědomoval důležitou přidanou hodnotu projektu - propojení s blízkými vysokými školami a jejich studenty.

Lamplova vize Technologického parku, jako místa, kde se koncentrují inovace a podnikání s vysokou přidanou hodnotou se v průběhu let naplnila a lze říci, že významně přispěla k šíření pověsti Brna jako středoevropského „Silicon Valley“. Přitom projekt, se zpočátku nerodil vůbec snadno. „Byl jsem tenkrát napadán ze všech stran. Britské noviny psaly, že jsme utopili vlastní čtyři miliony liber a že u mě nezvítězil rozum, ale patriotismus. České a hlavně brněnské noviny zase strašily tím, že Bovis uzavřel dohodu s městem a univerzitou jen proto, aby se zmocnil půdy a pak ji prodal a zmizel. Nic z toho se nestalo,“ zavzpomínal po letech na krušné počátky projektu, na kterém se Bovis podílel s městem Brnem a VUT.

Dnes projekt [Technologického parku Brno](#) dospěl do druhé z plánovaných čtyř fází. Přičemž na ploše přes 55 000 m² vyrostlo 13 budov, v nichž sídlí více než 30 technologických společností zaměstnávajících na sedm tisíc lidí, z nichž velká část pochází z okolních fakult VUT. Po více než třech desetiletích od prvních kroků k realizaci, lze jednoznačně říct, že sázka Franka Lampla na vzdělání, vědu a výzkum prokázala svou životaschopnost a potenciál pro budoucnost Brna a jižní Moravy.

František „Frank“ Lampl

* 6. dubna 1926, Brno

□ 23. března 2011, Anglie

1941 - 1945 prošel koncentračními tábory

1950 - 1953 v uranových dolech jako vezeň, po propuštění působil ve stavebnictví

1964 - přijat na VUT ke studium stavebního inženýrství

1968 - odchod do Anglie

1971 - nastupuje do stavební firmy Bovis jako stavbyvedoucí

1974 - britského občanství, současně první ředitelská pozice v Bovis

1977 - ředitel divize Bovis International

1989 - předseda představenstva Bovis Construction Group

1990 - udělení titulu Knight Bachelor

Po sametové revoluci realizoval v ČR několik větších projektů, mimo jiné Technologický park Brno a jmenován předsedou nadace Prague Heritage Fund pro obnovu zahrad Pražského hradu a dalších památek

1993 - udělení čestného doktorátu VUT

2000 - odchod do penze, pokračuje v pozici čestného prezidenta, firmu zanechal ve výborné kondici s ročním obratem 4 miliardy USD, s pobočkami ve 40 zemích

<https://www.zvut.cz/lide/-f38102/s-zabou-v-erbu-neobycejny-zivot-sira-franka-lampla-brnenskeho-rod-aka-a-stavare-z-vut-d325065>